

Program för krisberedskap och civilt försvar

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast antagen	Beslutsinstans
Program för krisberedskap och civilt försvar	Program	2023-12-14 § 320	Kommunfullmäktige
Administrationsansvarig	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen		23KS662	2027-12-31
Dokumentinformation	Program för krisberedskap och civilt försvar		
Dokumentet gäller för	Samtliga nämnder och kommunala bolag		

Inledning

Sveriges Kommuner och Regioner och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tecknat överenskommelser för 2023 för kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar. Endast några mindre justeringar är gjorda jämfört med 2022.

Arbetet med krisberedskap i kommuner ska, enligt överenskommelserna, fortsätta med samma inriktning.

Överenskommelsen reglerar uppgifter och ersättningen för kommunernas arbete med krisberedskap enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Enligt LEH ska kommunerna få ersättning av staten för de förberedande uppgifter som de utför.

Uppgifterna utgår från:

- lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- kommunallag (2017:725)

Under perioden ska kommunerna arbeta med uppgifter indelade i följande verksamheter:

- Risk- och sårbarhetsanalys
- Planering
- Geografiskt områdesansvar
- Utbildning och övning
- Rapportering

Syfte

Syftet med styrdokumentet är att beskriva det arbete inom krisberedskap som ska bedrivas i kommunen under mandatperioden 2024 – 2027.

För att fullgöra kommunens åtaganden enligt Överenskommelse om kommunernas krisberedskap ska ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap tas fram.

Styrdokumentet ska innehålla följande:

- Övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.
- Kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.
- Kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar.

- Vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.
Kommunens arbete med krisberedskap omfattar mer än arbetet med uppgifterna i lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Civilt försvar

En viktig grund för kommunernas arbete med civilt försvar är de uppgifter som framgår av lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Lagen innehåller bestämmelser som syftar till att kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. På så sätt uppnås också en grundläggande förmåga till civilt försvar. Kommunens arbete med civilt försvar kan därför under mandatperioden komma att sammanfalla med kommunens arbete med krisberedskap. De delar av kommunens arbete som är direkt riktade mot arbete med civilt försvar redovisas inte i detta styrdokument.

Övergripande styrning av arbetet med krisberedskap

Mål för verksamheten

Kommunen har följande mål vad gäller arbetet med krisberedskap:

- Kommunen ska ha en god kunskap om de risker och sårbarheter som kan påverka den egna verksamheten.
- Kommunen ska ha en god förmåga att bedriva sin verksamhet vid en extraordinär händelse.
- Kommunen ska ha god förmåga att vid en extraordinär händelse kunna samverka med andra aktörer, vad gäller resurser och information, för att uppnå bästa möjliga resultat.

Övergripande process för risk och sårbarhetsanalys

Enligt 2 kap. 1§ LEH ska kommunen analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet skall värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (RSA).

Kommunens uppgifter enligt Överenskommelsen om kommunernas arbete med krisberedskap är att:

- Bedriva ett arbete med risk- och sårbarhetsanalys som avser det geografiska områdesansvaret, kommunens organisation, samt berörda kommunala bolag och kommunalförbund.
- Använda underlaget från risk- och sårbarhetsanalysen i planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet, samt stärka förmågan att hantera extraordinära händelser.
- Efter en inträffad kris utvärdera kommunens hantering, både med avseende på kommunens verksamhetsansvar och det geografiska områdesansvaret. Underlaget ska användas i arbetet med risk- och sårbarhetsanalys.

Målet för kommunen med risk och sårbarhetsanalysen är att den ska:

- Ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet.
- Ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga.
- Ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten samt bidra till att ge en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.

Arbetsprocess och metod för risk och sårbarhetsanalys

Arbetet med kommunens risk- och sårbarhetsanalys inleds i, en av kommunledningen, utsedd arbetsgrupp. Arbetet implementeras med det kontinuitetsarbete som bedrivs inom förvaltningarna och redogörs enligt riktlinjer från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. I arbetet med framtagandet av det slutgiltiga dokumentet kan befintlig risk- och sårbarhetsanalys, säkerhetsskyddsanalys samt kontinuitetsplaner förslagsvis nyttjas. Beaktande av informationsklassning ska alltid göras.

Det geografiska områdesansvaret

Kommuner ska, enligt 2 kap. 7 § LEH inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att olika aktörer inom kommunens geografiska område samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet. Kommunen ska även verka för att de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en kris samordnas och för att krisinformation till allmänheten samordnas.

Under kommande mandatperiod gäller följande:

- Kommunen ska ge aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område möjlighet att samverka i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför extraordinära händelser.
- Kommunen ska under en extraordinär händelse kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion på lokal nivå, i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder.
- Kommunen ska ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram i samband med en extraordinär händelse.
- Kommunen ska verka för att information till allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas.
- Kommunens förberedelser inför extraordinära händelser ska ske i samverkan med närliggande kommuner och relevanta aktörer utanför det egna geografiska området. En förutsättning för att samverkan ska ske är att de externa aktörerna vill och kan samverka med kommunen.
- Berörda kommuner ska säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.

Planer

Informationsklassning ska genomföras inför och under framtagandet av planer.

Kommande mandatperiod ska följande åtgärder genomföras och planer tas fram eller uppdateras.

Kontinuitetsplaner

Kommunen ska under mandatperioden regelbundet revidera befintliga kontinuitetsplaner samt upprätta nya vid behov.

Verksamhetsspecifika planer:

I kommunens ”Plan för hantering av extraordinär händelse i Piteå kommun” ansvarar förvaltningschefer och bolagschefer för årlig revidering och uppdatering av krisplaner, larmlistor med mera inom sin verksamhet.

Kommunens förvaltningar samt utvalda samhällsviktiga kommunala bolag (PiteEnergi, Pireva, Piteå hamn, Pitebo, Piteå näringsfastigheter AB) ska under kommande mandatperiod genomföra verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyser samt tillhörande krisledningsplaner.

Planerna ska innehålla följande:

- Verksamhetsbeskrivning och organisationsuppbyggnad
- Larmlista
- Risk- och sårbarhetsanalys med förslag på eventuella förbättringsåtgärder
- Beredskaps- /krisplaneringsrutin

Plan för hantering av extraordinära händelser

Kommunen ska, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. Planen ska fastställas av kommunfullmäktige senast den 31 dec första året i varje ny mandatperiod. Planen ska innehålla information om:

- Hur kommunen ska organisera sig under en extraordinär händelse.
- Hur kommunens organisation för krisledning leder, samordnar, samverkar samt säkerställer samband för att hantera en extraordinär händelse.
- Vilka lokaler med nödvändig teknisk utrustning för ledning och samverkan som disponeras vid en extraordinär händelse.

Reglemente för krisledningsnämnd

Enligt 2 kap. 2 § lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska det finnas en nämnd för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid, en krisledningsnämnd.

Krisledningsnämndens verksamhet, hur den träder i funktion och upphör samt dess beslutsfattande regleras i 2 kap. 3-6 §§ LEH (2006:544). Enligt 6 kap 44 § kommunallag (2017:725) är det kommunfullmäktige som ska anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Instruktion för Kommunchefen

Kommunstyrelsen ska i en instruktion fastställa hur kommunchefen ska leda förvaltningen under kommunstyrelsen. Instruktionen ska också fastställa kommunchefens övriga uppgifter enligt 7 kap. 2 § kommunallag, däribland vilken roll kommunchefen ska ha avseende kommunens arbete med krisberedskap.

Utbildnings och övningsplan

Kommunen ansvarar enligt 2 kap. 8 § LEH (2006:544) för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid. Kommunen ska ha en regelbundet utbildad och övad krisorganisation. Även kommunens beredskapsfunktioner inom till exempel kommunalteknisk försörjning och krisstöd ska vara utbildade och övade.

Kommunen ska genomföra och utvärdera minst två övningar under en mandatperiod. Krisledningsnämnd och tjänstemannaledning ska övas minst en gång per mandatperiod. I den utsträckning tillfälle ges ska kommunen delta i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional eller nationell nivå som avser fredstida kriser.

Ambitions mål för utbildning och övning

- Kommunens krisledningsnämnd, centrala krisledningsgrupp och stab ska via utbildning och övning få kunskap och erfarenhet i krisledning, och i hur kommunens krisledning är uppbyggt samt planerad att fungera i kris
- Kommunens centrala krisledningsgrupp och stab ska kunna sammanställa och förmedla lägesbild till ansvariga myndigheter
- Kommunens centrala krisledningsgrupp och stab ska kunna hantera WIS och Rakel
- Verksamhetsspecifika krisledningsgrupper/ staber ska via utbildning och övning få kunskap och erfarenhet i krisledning, och i hur kommunens krisledning är uppbyggt samt planerad att fungera i kris.

Rapportering

Kommunen ska enligt 2 kap. 9 § LEH hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt nämnda kapitel och hur åtgärderna påverkat krisberedskapsläget. Vid en extraordinär händelse i fredstid ska kommunen ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Mål för kommunens arbete med rapportering:

- Kommunen ska ha förmåga att ge länsstyrelsen en samlad rapport om risker och sårbarheter i kommunen och om de lokala krisberedskapsaktörernas förberedelser inför en extraordinär händelse.

- Kommunen ska ha förmåga att ge länsstyrelsen en samlad rapport om läget i kommunen vid en extraordinär händelse.
- Kommunens ska även ha förmågan att ta emot och dela information med berörda krisberedskapsaktörer med stöd av den teknik och metodik som tillämpas nationellt och regionalt för samverkan och ledning vid samhällsstörningar.
- För att uppfylla målen och säkerställa kvalitén med kommunens arbete med rapportering ska utbildning och övning genomföras.

Redovisning av den statliga ersättningen

Kommunen ska årligen redovisa för länsstyrelsen hur ersättningen har använts under föregående år. Redovisningen omfattar både ekonomisk och verksamhetsrelaterad dokumentation av genomförda aktiviteter.